

Balkan Brakken

In de drie vorige afleveringen hebben we kennisgemaakt met de Bosnische Brak, de Montenegrijnse Berghond, de Istrische Brak en de Posavski Brak. Dit vierde, en laatste, deel is gewijd aan de Servische Brak éénkleur en driekleur en de Griekse Brak, beter bekend als de Hellinikos Ichnilatis.

Srpski Gonič (Balkanski Gonič, Balkanac, Balkan Brak, Balkan Jachthond, Servische Jachthond of Servische Brak)

Balkanski

Het grote, zwarte zadel en de typische zwarte, ronde vlekken op de slapen zijn de meest in het oog springende, uiterlijke kenmerken van de Srpski Gonič. Daarmee is hij direct te onderscheiden van zijn naaste verwanten. De naam is even wettelijk want in de literatuur uit de jaren tachtig en negentig, dus van voor de Balkanoorlogen, wordt deze hond onveranderd aangeduid als Balkanski Gonič, de Brak van de Balkan. Nu Servië officieel het land van herkomst is, staat hij - ook in de recente rasstandaard van 2003 - officieel te

boek als Srpski Gonič. Nooit is mij zo duidelijk geworden dat het verschuiven van grenzen en het ontstaan van nieuwe staten ook een regelrechte invloed op de georganiseerde kynologie heeft. In de volksmond noemt men hem 'Balkanbrak'; een beetje verwarrend, want alle Brakken uit deze streken worden vaak gemakshalve zo aangeduid.

Mengvorm

Wat nu de Srpski Gonič heet, is een hond die in de hele regio voorkomt. Over het algemeen wordt deze Brak gezien als het resultaat van een mengvorm van windhonden uit Klein-Azië en Europese drijfhonden. Feit is dat hij kan zich beroepen op een oude geschiedenis want al in 1005 wordt hij beschreven als 'zweethond van de Balkan'. Ontstaan uit diverse types schijnt hij vanaf de achttiende eeuw min of meer

volgens een standaard gefokt te zijn. Ook hier zal de geïsoleerde ligging van zijn oorsprongsgebied een rol hebben gespeeld in het feit dat het ras sindsdien weinig of niet is veranderd.

Deze krachtige hond is gebruikt bij de jacht met de meute en dan voornamelijk voor het opsporen van groot wild zoals wilde zwijnen en herten. Eigenlijk is hij multifunctioneel want de Srpski Gonič werd en wordt ook gebruikt als enige hond van de jager bij de vossen-, hazen- en konijnenjacht. Tot slot staat hij erom bekend ook ongedierte te doden en een goede bewaker van have en goed te zijn. Ook hier weer die welluidende, donkere blaf. Zijn veelzijdigheid heeft hem in de Balkanlanden tot een zeer gewaardeerde hond gemaakt die weliswaar ook in Bulgarije, Roemenië en Albanië bekend is maar die buiten deze regio vrijwel niet voorkomt.

Zoölogische studies

Hem als gezelschapshond houden is mogelijk mits voldoende beweging en goede socialisatie. Deze Brak ziet namelijk ook de kat van de burens als te achtervolgen wild.

De eerste standaard is in 1924 geschreven maar pas in de zitting van de F.C.I. in het Sloveense Bled (1940) is het ras officieel erkend. Deze standaard was al op de F.C.I. vergadering van 1939 in Stockholm aangekondigd. Dr. Slobodan Pavlovic en Dr. Svetislav Antic hebben in 1954 een studie gepubliceerd over de verschillende Balkan Brakken waarin ook dit ras is beschreven. Net als bij de Montenegrijnse Berghond duikt ook hier de naam van Dr. Milivoje Urosevic op die in 1988 zijn zoölogische studie van de Balkan Brakken afrondt. De rasstandaard wordt herschreven, op sommige punten herzien en in 1955 door de

Een karaktertrek is dat hij nogal koppig kan zijn, door anderen 'vastberaden' genoemd. Het hoofd is typisch dat van een Brak: een lichtelijk ronde schedel met een rechte neusrug. De stop is nauwelijks te zien. De middelmatig grote, ovale ogen staan iets schuin en de kleur moet zo donker mogelijk zijn. De hoog aangezette oren hangen licht langs het hoofd en zijn aan de dunne kant. De topline is recht en de schoft is licht geprononceerd. De rug, de lendenen en de croup moeten goed gespierd zijn. De buiklijn is lichtelijk opgetrokken. De staart zit in het verlengde van de croup en wordt naar het eind toe geleidelijk aan smaller. De voor- en achterhand zijn krachtig en goed gespierd; de stevige ellebogen staan dicht tegen het lichaam aan. De Srpski toont een krachtig, uitgrijpend gangwerk.

centimeter; bij de reuen 46 tot 56 centimeter (ideaal 51-52 centimeter) en bij de teven 44 tot 54 centimeter (ideaal 48-49 centimeter).

Srpski Trobojni Gonič (Servische Brak driekleur)

De meest energieke

Het verschil tussen de Srpski Gonič en de Srpski Trobojni Gonič zit, wat het uiterlijk betreft, in de toevoeging 'Trobojni': drie kleuren. De standaard is - op een klein aantal woorden na - gelijk. De mening dat hij slechts een variëteit van de Srpski zou zijn doet jarenlang opgeld maar wordt in 1946 definitief verworpen. Wat zijn historie betreft, wordt nu algemeen aangenomen dat de moderne Trobojni is ontwikkeld door in de negentiende eeuw

De Srpski Gonič is een multifunctionele hond.

Na de laatste Balkanoorlogen is de Srpski Trobojni Gonič een zeldzame verschijning in het Balkangebied geworden.

F.C.I. geaccepteerd. Vanaf dat moment komt ook de juiste naam van dit ras ter sprake. De Joegoslavische Kennel Club plaatst de eerste inschrijvingen in het stamboek maar op de F.C.I. vergadering van 1996 (Kopenhagen) wordt de naam Balkanski Gonič gewijzigd in Srpski Gonič en omdat de meeste honden in Servië leven, wordt Servië-Montenegro als land van herkomst vastgelegd.

Uit de rasstandaard

Ook dit is een middelmatig grote Brak die een robuuste, levendige en energieke indruk maakt. Het lichaam is tien procent langer dan de schofthoogte.

De vacht is kort en dicht en heeft een ondervacht. De kleur daarvan is vossenrood; van geelrood naar roestrood met een zwart zadel of een zwarte mantel. Typerend is dat dit zadel doorloopt tot op het hoofd en aan beide kanten van het hoofd. Een ronde, witte aftekening is toegestaan; deze mag echter niet groter zijn dan twee centimeter in diameter.

Agressie, een bovenvoor- of ondervoorbijtend gebit, een witte aftekening van meer dan twee centimeter en een gekrulde staart zijn eliminerende fouten. Een tanggebit is echter toegestaan. De schofthoogte varieert van 44 tot 56

black en tan berghonden te kruisen met de Srpski, de Posavski en de Griekse Hellinikos Ichniaties. Al voor de Tweede Wereldoorlog zou zijn type goed zijn vastgelegd en de eerste officiële standaard wordt in 1958 geschreven. Iets eerder, op de internationale tentoonstelling in Belgrado in 1950 (andere bronnen zeggen 1948), wordt deze driekleur aan het publiek getoond. Dan volgt de erkenning door de F.C.I., direct gevolgd door de publicatie van de officiële standaard in 1961. De recentste F.C.I. standaard dateert van 2002. Net als bij de Srpski wordt zijn naam op het F.C.I.-congres van

1996 aangepast; daarvoor heette hij de Jugoslavenski Trobojni Gonič.

Het ontstaan dankzij een kruising van black en tan honden met de Griekse Ichnilatis ligt voor de hand want zijn gebied van oorsprong ligt in het zuiden van Servië en in de streken langs de grens met Griekenland.

De Trojboni wordt gezien als de meest energieke van alle Balkan Brakken, ook gezegend met die mooie, welluidende blaf. Hij blaft graag en daardoor is hij beter thuis op het platteland dan in de stad. Het is een onvermoeibare jager met dezelfde taak als de Srpski.

Na de laatste Balkanoorlogen is de Trobojni een zeldzame verschijning in het Balkangebied geworden maar zowel in Servië als in Montenegro lijkt hij nu iets aan populariteit te winnen.

hem voor het gemak maar zullen noemen, is een black and tan speur- en jachthond die gebruikt werd en wordt op de hazenjacht. Omdat hij voornamelijk in het bezit van jagers is, worden niet alle nesten geregistreerd. Hij stamt af van de oude Griekse 'lakonikoi', honden uit de omgeving van Sparta waarover de oude Grieken al berichten. Dankzij kolonisatie en handel verspreidt hij zich over geheel Griekenland en vanwege de geïsoleerde ontwikkeling is het ras puur gebleven en verandert het gedurende eeuwen heel weinig. Omdat het oude Griekenland zich uitstrekt tot in de Balkanlanden kan men daar nu ditzelfde type hond, ook als driekleur, nog vinden. De driekleur variëteit is echter in Griekenland nog niet erkend.

hoofd, met de geprononceerde stop en de ronde oren, doet direct aan een Brak denken. Een schaargebit is gewenst maar een tanggebit wordt geaccepteerd. De oren zijn vrij hoog aangezet, de rug is lang en recht, licht aflopend bij de croup en de lendenen zijn goed gespierd. De staart mag tot het spronggewricht reiken. De vacht is kort, dicht en enigszins grof. Zwart is de basiskleur met een tan zadel. Een witte aftekening op de borst is toegestaan. Het gangwerk van de Ichnilatis is rap en lenig. De hond werkt in een pack of in een klein groepje waarbij hij luid geeft. Mits voldoende beweging is hij ook geschikt als huishond dankzij het open, speelse karakter. De schofthoogte ligt bij de reuen tussen de 47 en 55 centimeter en bij de teven tussen de 45 en 53 centime-

Een Hellinikos Ichnilatis in zijn tweede vaderland, Finland. Dit is de reu Aris tis Ekatis, bij wie de licht aflopende croup goed is te zien.

Een Hellinikos Ichnilatis is overwegend zwart met tan aftekening, atletisch en meer gefokt op werkeigenschappen dan op schoonheid. Dit is de 15 maanden oude reu 'Max Trikalwn'.

Hellinikos Ichnilatis (Griekse Brak, Helleense Brak, Griekse Hazenhond)

'Lakonikoi'

Dit door de F.C.I. erkende ras zien we op een foto die genomen is in zijn tweede vaderland, Finland. Voor 1984 is er in Griekenland korte tijd een nu verdwenen Kennel Club actief geweest. Van die tijd dateert ook de nationale erkenning van dit ras. De Griekse Brak, zoals we

Deze hond heeft bijgedragen aan de creatie van de moderne Srpski Trobojni Gonič, een Balkan Brak wiens oorsprongsgebied langs de noordwestelijke Griekse grens ligt.

Uit de rasstandaard

De Hellinikos Ichnilatis is middelmatig groot, iets langer dan hoog en overwegend zwart met tan aftekening. Een atletische hond, meer gefokt op werkeigenschappen dan op schoonheid, met een uitstekende neus en in staat om hoge snelheden te bereiken. Het lange

ter. Het ras is in 1996 door de F.C.I. erkend.

DEFINITIE VAN EEN BRAK:

Een jachthond van zeer oude stempel, met hangende, vaak lange gedraaide oren. Meestal kortharig, soms ruwharig, van origine in meuteverband met luide stem jagend. Bij alle is de vachtkleur van het 'black and tan'-patroon of een variant daarvan, al of niet met meer of minder wit. Ruwhaar kan wildkleur ('Agouti') meebrenge. Soms is het vel ruim. Het reukvermogen is uitzonderlijk ontwikkeld. Zijn sociale gedrag is van belang in de meute.
A.L.C. van Lier in "De Brakken"

EEN OVERZICHT VAN DE ZEVEN BALKAN BRAKKEN

Ras	andere namen	vachtkleuren	maten	kenmerken
Bosanski Oštrodlaki Gonič- Barak	Illyrische Brak, Barak, Bosnische Ruwharige Brak	tarwegeel, geel/rood tot donkergrijs met witte aftekeningen; ook in driekleur	reu: 46-56 cm teef: iets kleiner ideaal: 52 cm	grote, ovale kastanjebruine ogen lange, ruige vacht
Crnogorski Planinski Gonič	Planinski Gonič, Montenegrijnse Berghond	zwart met tan aftekeningen; tan varieert van licht rood via bruinachtig tot helder rood	ideaal reu: 49-50 cm ideaal teef: 48-49 cm varieert van 44-54 cm	ovale ogen korte, dichte, zachte vacht tan boven de ogen niet groter dan een hazelnoot
Istarski Oštrodlaki Gonič en Istarski Kratkodlaki Gonič	Istrische Brak, Istrianer Brak ruwharig en kortharig	wit met oranje aftekeningen	ideaal reu: 50 cm ideaal teef: 48 cm varieert van 44-56 cm	donkere, ovale ogen altijd wit met oranje of lemon, een derde kleur is niet acceptabel de ruwharen hebben een middelmatig lange vacht en borstelige wenkbrauwen
Posavski Goni Gonič	Posavaz Brak	roodbruin tot tarwekleurig geel in alle schakeringen vaak met witte aftekeningen rond de nek, op de borst, voeten en staartpunt	ideaal reu: 50 cm ideaal teef: 48 cm varieert van 46-58 cm	hoofd is zwaarder dan bij de andere brakken grote, donkere ogen punten van de schouderbladen zijn iets afgetekend
Srpski Gonič	Balkanski Gonič, Balkanac, Balkan Brak, Balkan Jachthond, Servische Jachthond, Servische Brak	vossenrood, van geelrood tot roestrood met zwart zadel of mantel ronde, witte aftekening op de borst, niet groter dan 2 cm, is toegestaan	reu: 46-56 cm teef: 44-54 ideaal reu: 51-52 cm ideaal teef: 48-49 cm	donkere, ovale, middelmatig grote ogen groot, zwart zadel, ronde, zwarte vlekken op de slapen het zadel gaat door tot op het hoofd
Srpski Trojboni Gonič	Servische Brak driekleur	basiskleur is dieprood of vossenrood met een zwart zadel of mantel witte aftekeningen op het hoofd (masker), rond de nek, op de borst, onder de buik, aan de voeten en het puntje van de staart	reu: 45-55 cm teef: 44-54 cm ideaal reu: 51 cm ideaal teef: 49 cm	geen verschillen met de Srpski behalve de witte aftekeningen
Hellinikos Ichnilatis	Griekse Brak, Helleense Brak, Griekse Hazenhond	overwegend zwart met tan zadel witte aftekening op de borst is toegestaan	reu: 47-55 cm teef: 45-53 cm	overwegend zwart met tan zadel (drie kleur variëteit is niet erkend)

LITERATUUR:

H.A. Graaf van Bylandt, *Hondenrassen, I. Jachthonden*. Deventer, 1904.

David Alderton, *Hounds of the World*. Shrewsbury, 2000.

Handboek Kynologie 1991-2003.

A.L.C. van Lier, *De Brakken*. Zutphen, 1988.

Diverse Kennelclubs in de regio voormalig Joegoslavië.

Diverse websites.